EES Tema 4 Curs 2007-2008

NÚMEROS ÍNDEX: ESQUEMA

Què és un número índex?

Instrument per analitzar l'evolució d'una variable en el temps en termes relatius. Compara el valor de la variable en el període corrent (t) amb el valor de la variable en el període base (0).

Base 1
$$I_o^t = \frac{x_t}{x_o}$$

El període base és 0 El període corrent és t

Base 100
$$I_o^t = \frac{x_t}{x_o} * 100$$

Els números índex són adimensionals.

Interpretació dels números índex:

Si $I_a^t > 1$ \rightarrow La variable ha crescut

El valor de la variable en el període corrent (t) és <u>superior</u> al de la variable en el període base (0).

Si $I_a^t = 1$ \rightarrow La variable roman constant

El valor de la variable en el període corrent (t) és <u>igual</u> al de la variable en el període base (0).

Si $I_a^t < 1$ \rightarrow La variable ha disminuït

El valor de la variable en el període corrent (t) és <u>inferior</u> al de la variable en el període base (0).

Com es passa d'un índex a una taxa de creixement?

Taxa de creixement = $(I_0^t - 1)*100 \rightarrow$ Aquest valor s'expressa en %.

O bé, quan fem servir els índexos en base 100

Taxa de creixement = $(I_a^t - 100) \rightarrow$ Aquest valor s'expressa en %.

Índex de base fixa:

El període base és sempre el mateix, només canvia el període corrent. Es fa servir la notació ja vista

Índex concatenat:

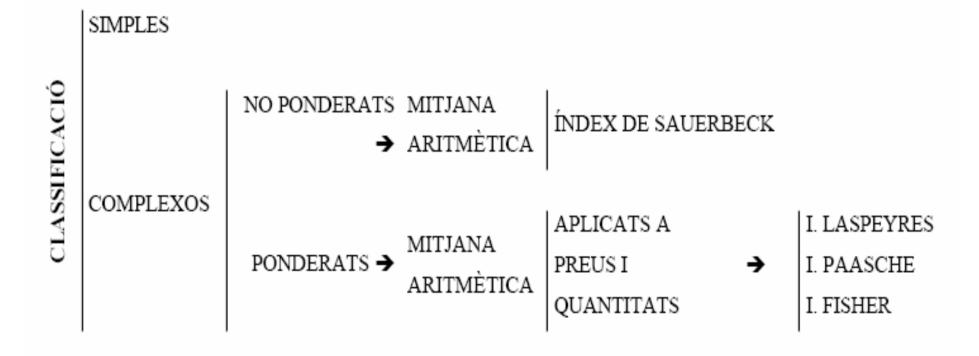
El període base sempre és justament l'anterior al període corrent.

Es fa servir la següent notació: $I_{t-1}^t = \frac{x_t}{x_{t-1}}$

El període base és (t-1)

El període corrent és t

NÚMEROS ÍNDEX

$$I_o^t = \frac{x_t}{x_o}$$
, o bé $I_o^t = \frac{x_t}{x_o} * 100$

ÍNDEXS COMPLEXOS NO PONDERATS:

Índex de Sauerbeck (S): mitjana aritmètica dels índexs simples que composen la variable N - dimensional objecte d'estudi

$$(I_{0,1}^t; I_{0,2}^t; \dots, I_{0,i}^t; \dots, I_{0,N}^t)$$
:

$$S = \overline{I}_0^t = \frac{I_{0,1}^t + \dots + I_{0,i}^t + \dots + I_{0,N}^t}{N} = \frac{\sum_{i=1}^N I_{0,i}^t}{N}$$

ÍNDEXS COMPLEXOS PONDERATS

	DE PREUS	DE QUANTITATS (quàntics o de producció)
Laspeyres	$L_{p} = \frac{\sum_{i=1}^{N} I_{i} * W_{i}}{\sum_{i=1}^{N} W_{i}} = \cdots \Rightarrow \frac{\sum_{i=1}^{N} p_{i} * q_{i}}{\sum_{i=1}^{N} p_{i} * q_{i}}; \text{ amb } W_{i} = p_{i} * q_{i} * q_{i}}{\sum_{i=1}^{N} p_{i} * q_{i}}; \text{ amb } W_{i} = p_{i} * q_{i} * q_{i}}$	$\sum_{i} W_{i} \qquad \sum_{i} q_{i0} * p_{i0}$
Paasche	$P_{p} = \frac{\sum_{i=1}^{N} I_{i} * W_{i}}{\sum_{i=1}^{N} W_{i}} = \cdots = \frac{\sum_{i=1}^{N} p_{i} * q_{i} * t}{\sum_{i=1}^{N} p_{i} * q_{i} * t}; \text{ amb } W_{i} = p_{i} * 0 * q_{i} * t$	$P_{q} = \frac{\sum_{i=1}^{N} I_{i} * W_{i}}{\sum_{i=1}^{N} W_{i}} = \cdots = \frac{\sum_{i=1}^{N} q_{i} * p_{i} *}{\sum_{i=1}^{N} q_{i} * p_{i} *}; \text{ amb } W_{i} = q_{i} * 0 * p_{i} *$
Fisher	$Fp = \sqrt{L_p * P_p}$	$Fq = \sqrt{Lq * Pq}$

PROPIETATS

1. EXISTÈNCIA	I_0^t nombre índex (tal i com s'ha definit) existeix, és finit i és $\neq 0$
2. IDENTITAT	$I_0^0 = 1$; o bé, $I_0^0 = 100$
3. INVERSIÓ	$I_t^0 = \frac{1}{I_0^t} \Rightarrow I_t^0 I_0^t = 1$
4. CIRCULARITAT	$I_o^j I_j^t I_t^0 = 1 \Rightarrow I_o^j I_j^t = I_0^t$; generalitzant: $I_0^5 = I_0^1 I_1^3 I_3^4 I_4^5$
5. PROPORCIONALITAT	Si $X_t' = (1+k)X_t \rightarrow I_0^{t'} = \frac{X_t'}{X_0} = \frac{(1+k)X_t}{X_0} = (1+k)I_0^t$
6. HOMOGENEÏ TAT	Si $X_0' = kX_0$ $X_t' = kX_t$ $\Rightarrow I_0^{t'} = \frac{X_t'}{X_0'} = \frac{kX_t}{kX_0} = \frac{X_t}{X_0} = I_0^t$
	 IDENTITAT INVERSIÓ CIRCULARITAT PROPORCIONALITAT

APLICACIONS

S	DEFLACTORS	Deflació d'una Sèrie Estadística: Passar de Preus Corrents a Preus Constants. Selecció del deflactor apropiat: Els més emprats són L_p i P_p .
APLICACIÓ DELS NÚMEROS ÍNDEXS	ENLLAÇ DE SÈRIES	Canvi de base Per què? Canvi en la composició dels elements que conformen els números índex (i.e.: cistella de béns, IPC) Enllaç de varies sèries estadístiques Objectiu: Obtenir una única sèrie. Com? A través de l'enllaç tècnic $I_h^i = \frac{I_0^i}{I_0^h}$, índex que relaciona el període base antic (base 100 = 0) amb el nou (base 100 = h).